

Kuopion ja Siilinjärven kaupunki- ja maaseutuliikenteet talvikaudella 2024–2025

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 25.04.2024 § 21
4029/08.01.00/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
joukkoliikenneinsinööri Antti Tirkkonen
puh. 044 718 5316
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Joukkoliikennelautakunnalle esitetään, että se hyväksyy liitteenä olevat liikennöintisuunnitelmat talvikaudelle 2024–2025

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kuopion ja Siilinjärven kaupunki- ja maaseutuliikenteisiin esitetään muutoksia talviaikataulukaudelle 2024–2025 (8.8.2024- 1.6.2025). Talvikaudella 2023–2024 matkustajamäärät ovat jatkaneet kasvuaan edellisestä talvikaudesta 2022–2023. Kauden alkupuoliskolla (elokuu 2023- joulukuu 2023) matkustus on kasvanut 10 % kaupunkiliikenteessä verrattuna edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Marraskuussa 2023 saavutettiin ensimmäisen kerran yli 900 000 matkustajan rajapyykki. Vuoden 2024 alun kokonaismatkustajamääriä ovat vähentäneet useat AKT:n lakot, joiden aikana liikenteessä on ollut murto-osa normaalista vuorotarjonnasta. Päivittäisenä matkustajamäärien tarkasteluna matkustusta on ollut enemmän tammikuussa 2024, kuin ennätyskuukautena marraskuussa 2023. Matkustajamäärien lisääntyminen on näkynyt vuorojen kuormittumisena sekä pidentyneinä ajoaikoina. Tulevalle talvikaudelle matkustajamäärän lisääntymisestä johtuva ajoaikojen kasvaminen tulee ottaa huomioon aikatauluja ja autokiertoja suunniteltaessa.

Liitteenä olevissa liikennöintisuunnitelmissa esitetään aikataulumuutoksia sekä autojen lisäämisiä ruuhkaisimpaan vuoden aikaan parantamaan liikennöinnin aikatauluvarmuutta.

Alla on lueteltu tarkemmat kuvaukset esitettävistä muutoksista kohteittain. Kustannusvaikutukset on esitetty lopun yhteenvedossa ja tarkemmin liitteenä olevassa taulukossa. Muutokset toteuttavat joukkoliikenneohjelman palvelutasomäärittelyissä asetettuja tavoitteita.

Kohde 1

Linja 1: Rönö – keskusta – Niirala
Linja 2H: Haapaniemi- keskusta
Linja 3: Pappilanmäki – keskusta
Linja 40: keskusta – lentoasema
Linja 40V: keskusta - Virranniemi

Siilinjärven linjastomuutoksessa linjan 30 liikennöinti päättyy ja samalla loppuvat aamun suorat yhteydet Haapaniemeltä keskustaan. Kohteen 1 autolla esitetään ajettavaksi M-P+ klo 5:50 ja klo 6:50 vuoroja Haapaniemi – keskusta välillä. Vuorot liikennöidään linjatunnuksella 2H.

Kohteessa 1 liikennöidään talviaikataulukaudella 2024–2025 vuonna 2023 kilpailutettu linja 40. Linja 40 aikataulutetaan pääosin lentojen aikataulujen mukaisesti ja sitä liikennöidään pienkalustolla linjojen 1 ja 3 tapaan. Linjan 40 aikataulut tulevat todennäköisesti muuttumaan kesken liikennöintikauden, koska ne seuraavat lentojen aikatauluja, joissa aikataulut muuttuvat eri rytmiin kuin paikallisliikenteessä. Vuorot liikennöidään lentoasemalle niin, että ne ovat asemalla n. 60 minuuttia ennen lennon lähtöä ja asemalta Kuopion suuntaan vuorot lähtevät noin 20 minuuttia lennon aikataulutetun saapumisen jälkeen. Kohteen 1 autolla liikennöidään myös Kuopion keskustan ja Virranniemen väliset yhteydet arkisin 3.6.–31.9.2024 linjanumerolla 40 V. Aamupäivällä ajetaan Virranniemelle ja paluuvuoro iltapäivällä.

Kohde 2

Linja 4: Neulamäki – keskusta – Kelloniemi

Linja 8: Neulamäki – keskusta – Kelloniemi

Linja 14: Kelloniemi – Savilahti

Linjan 4 M-P+ klo 5:55 vuoro Kelloniemestä on kuluvin talvikauden aikana myöhästynyt monesti lähtöajaltaan johtuen autokierron edellisen lähdön myöhästymisestä. Kyseistä lähtöä edeltävä klo 5:17 lähtö Neulamäestä Kelloniemeen siirretään toiseen autokiertoon, jolloin Kelloniemeen jää enemmän taukoa lähtöjen väliin ja myöhästymisen ei kertaannu lähdöltä toiselle.

Linjoilla 4 ja 8 on ollut Koulp iltapäivässä lisääauto, jolla on pidennetty linjojen kierrosaikaa. Lisääauton liikennöintiäaikaa esitetään laajennettavaksi myös aamuun, joka vähentää linjojen myöhästymisiä aamu- ja keskipäivällä sekä mahdollistaa aikataulurytmin muutoksen aamussa.

Linjojen 4 ja 8 M-P+ ajoajat ovat pidentyneet aikaisemmasta, mikä vaatii muutoksia linjojen aikatauluihin myöhästymisten vähentämiseksi:

- Linjan 4 lähtöaikoja Kelloniemestä esitetään aikaistettavaksi 3 minuutilla klo 8:40-12:40 välisenä aikana, mutta keskustan aikataulut pidetään ennallaan. Muutos lisää ajoaikaa Kelloniemestä keskustaan ja vähentää myöhästymisiä keskustassa ja Neulamäessä.
- Linjojen 4&8 lähtöajat M-P+ aamupäivässä esitetään muutettavaksi Neulamäestä minuutilla ja keskustasta Kelloniemeen 2 minuutilla nykyisestä myöhäisemmäksi, jotta aikataulut vastaisivat paremmin toteutuvia ajoaikoja.
- Linjan 8 lähtöaika keskustasta Kelloniemeen klo 6:25 esitetään myöhennettäväksi 2 minuutilla, jotta aikataulut vastaisivat paremmin toteumaa.
- Linjan 4 M-P+ lähtöaikoja 5:17 ja 5:47 esitetään aikaistettavaksi minuutilla, jotta lähtöajat vastaavat muuta aamun aikataulurytmiä.

Linjoille 4 ja 8 esitetään lisääautoa L+ iltapäivään myöhästymisten vähentämiseksi viikoilla 43–9. Autolla saadaan arjen tapaan pidempi tauko Kelloniemessä, jolloin myöhästymisen ei kertaannu seuraaville lähdöille.

Kohde 3–4

Linja 2: Rahusenkangas – keskusta – Haapaniemi – Savilahti (talvi)
Linja 5: Puijonlaakso – keskusta – Saaristokaupunki – Petonen
Linja 6: Puijonlaakso – keskusta – Saaristokaupunki – Petonen
Linja 7: Rypysuo – keskusta – Särkiniemi – Rauhalahdi
Linja 9 Päiväranta – Rypysuo – keskusta – Särkiniemi – Jynkkä – Lippumäki
Linja 16: Petonen – Jynkkä – keskusta
Linja 19 Saaristokaupunki – Jynkkä
Linja 20: Päiväranta – Niuva – KYS – keskusta
Linja 21: Pirttiniemi – keskusta – Inkilänmäki – Päiväranta
Linja 22: Pirtti – keskusta
Linja 23: Petonen – keskusta – Itkonniemi
Linja 29: KYS – Savilahti – Saaristokaupunki

Linjan 5 Koulp klo 7:15 lisävuorolle 5Y Petonen-Opistotie esitetään reittimuutosta, jonka myötä se siirtyisi kulkemaan Saaristokadulta keskustaan reittiä: Kumpusaarentie – Haapaniementie – Haapaniemenkatu. Vuoro korvaisi näin Haapaniemeltä poistuvan linjan 30 vuorotarjontaa ennen kahdeksaa keskustan suuntaan. Vuoro muutetaan samalla ajettavaksi M-P+ sekä torin aikatauluakaa esitetään aikaistettavaksi 3 minuutilla Opistotien suuntaan, jolla saadaan vähennettyä turhaa ajantasausta ja nopeutettua yhteyttä Opistotielle.

Linjan 5 klo 5:27 vuoroa Puijonlaaksosta aikaistetaan 2 minuutilla Puijonlaaksosta ja 3 minuutilla keskustasta, jotta sen aikataulut sopivat nykyistä paremmin työmatkoihin Saaristokaupungin suuntaan ja auto ehtii varmemmin seuraavalle lähdölleen ajoissa Pyörönkaarelle.

Linjan 7 M-P+ lähtöaikoja Rauhalahdesta esitetään myöhäistettäväksi 3 minuutilla klo 17:10 vuorosta lähtien. Muutoksella vähennetään seisonta-aikaa torin pysäkillä ja nopeuttaa matka-aikoja keskustan läpi matkustaville.

Linjan 9 M-P+ klo 12:10 vuoro keskustasta Lippumäkeen esitetään poistettavaksi vähäisten matkustajamäärien vuoksi. Vuoroon on noussut Tasavallankadun varresta keskimäärin vain 1,5 matkustajaa. Keskustasta nousijoita on ollut keskimäärin 5, mutta keskustasta Särkiniemen ja Jynkän alueille löytyy korvaavia yhteyksiä linjoilla 7 ja 16.

Linjan 16 M-P+ vuoroja Pyörönkaarelta esitetään lähtemään 2 min nykyistä myöhemmin rytmissä XX:17, XX:37 ja XX:57 klo 12:17-17:57 välisenä aikana. Muutoksella saadaan lisää ajoaikaa keskustasta – Pyörönkaari välille, jolloin aikatauluvarmuus seuraavalle vuorolle paranee.

Linjan 16&20&21 vuoroihin esitetään otettavaksi käyttöön lisäauto iltapäivään koulupäivisin syysloman ja hiihtoloman väliseksi ajaksi. Tarkka ajankohta saattaa muuttua liikennöinnin aikataulussa pysymisen mukaan. Samalla lisäautolla on mahdollista ajaa aamulla ruuhkavuorojen apuautona.

Linjan 16 M-P+ klo 6:10 Pyörönkaarelta lähtevältä vuorolta esitetään poistettavaksi KYSin kierros.

Muutos parantaa aikatauluvarmuutta ja vaihtoyhteyksiin ehtimistä mm. linjalle 20 Päivärannan suuntaan. Vaihtoyhteys toteutuu tulevaisuudessa Viestikadun pysäkeillä, kun Viestikatu I- pysäkillä rakentuu pysäkkipari Niiralankadulle moottoritien sillan alle.

Kohde 5

Linja 2: Rahusenkangas – keskusta (kesäkausi)

Linja 10: Puijo – keskusta (kesäkausi)

Linja 25: Hiltulanlahti – Matkus - keskusta

Linja 31 Leppäkaarre – Siilinjärvi – Vuorela – Kuopion keskusta – Savilahti

Linja 32 Panninniemi – Siilinjärvi – moottoritie – Kuopion keskusta – Savilahti

Linja 35 Harjamäki – Siilinjärvi – Toivala – Kuopion keskusta – Savilahti

Joukkoliikennelautakunnan päätöksen 27.5.2021 § 31 mukaisesti Siilinjärven linjoille on suunniteltu linjastomuutosta, jonka lähtökohtana on ollut Siilinjärvi-Kuopio-reittien katkaisu Savilahteen. Kuopion ja Siilinjärven välisille linjoille 31–40 esitetään joukkoliikennelautakunnan päätöksen 23.02.2023 § 3 mukaisesti runkolinjaselvityksessä esitettyjä muutoksia linjareitteihin ja vuorotarjontaan. Lentoaseman linja 40 siirretään kilpailutuksen myötä osaksi kaupunkikohdetta 1.

Vuorotarjontaa pyritään keskittämään Siilinjärvellä Viitosen ja Vuorelantien varteen ja porrastamaan aikatauluja nykyistä paremmin. Muutoksella pyritään lisäämään joukkoliikenteen houkuttelevuutta yksinkertaistamalla Siilinjärven linjastoa ja tuomalla enemmän vuorotarjontaa asuinalueille.

Kuopion ja Siilinjärven väliset linjat 31 ja 35 päätetään Savilahteen Sarastuskaarelle. Hiltulanlahteen ja Matkukselle tulee uusi linja 25. Uuden linjan reitin toinen pääte on torilla ja reitti mukailee nykyistä linjan 31 reittiä Hiltulanlahteen. Päätepysäkki siirtyy Postivarikolta Hiltulanlahden uudelle asuinalueelle Puutossalmentien varteen Kinnulanmäentielle. Arkiaamuisin linjan 25 reittivariaatiolla A muodostetaan yhteyksiä Pienen Neulamäen alueelle sekä Postikeskukselle ja Savon opistolle Hiltulanlahteen. Arki-iltapäivisin vastaavasti linjan 25 reittivariaatiolla X käydään Postikeskuksella.

Maaseutuliikenne

Linjan 74 M-P+ lähtöaikoja Puutossalmen lossilta ja Kuhaselta esitetään muutettavan 5 minuuttia aikaisemmaksi. Uudet lähtöajat: Puutossalmen lossi 8:00 ja Kuhanen 8:05.

Muutosten kustannukset

Liikennöintisuunnitelmiin tehdyt muutokset nostavat liikennöintikorvauksia talvikauden 2024–2025 aikana noin 535 800 €. Kustannuksista noin 250 000 € kohdistuu vuodelle 2024.

Pysäkkimuutoksia

Ajoaikojen pidentymisen aiheuttamia myöhästymisiä pyritään vähentämään karsimalla kesäkauden 2024 alusta alkaen Kuopion runkobussilinjaston infrastruktuuriselvityksen (Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 22.02.2024 § 9) mukaisesti osa pysäkeistä sellaisissa paikoissa, joissa on kohtuullisia kävelymatkoja korvaaville pysäkeille.

- Puijonkatu 35 P ja Haapaniemenkatu 42 E esitetään poistettavaksi, jotta liikennevalojen vihreä aalto toimii joukkoliikenteen osalta nykyistä paremmin. Korvaavat pysäkit ovat torilla ja Puijonkadulla Matkakeskuksen kohdalla sekä linjan 7 osalta Asemakadulla Hatsalankadun kohdalla.
- Teatterikulma I esitetään poistettavaksi nopeuttamistoimenpiteenä. Muutos mahdollistaa joukkoliikenne-etuuden pyynnön nykyistä aikaisemmin Tulliportinkadun ja Puistokadun risteykseen. Korvaava pysäkki on Poliisiasema I tai keskustan pysäkit.
- Kumpusaari E esitetään poistettavaksi nopeutussyistä. Korvaava pysäkki on Bellanranta E.
- Savolanniemi I ja Auringonkierto L esitetään poistettavaksi nopeuttamistoimenpiteenä. Korvaavat pysäkit ovat Auringonkierto I ja Savolanniemi L.

Siilinjärvellä esitetään poistettavaksi pysäkit Sorakuja P (korvaava pysäkki Siilinjärvi keskusta P), Jousitie E (korvaava pysäkki on Goltie E), Ukonharjunkatu E ja P (korvaavat pysäkit ovat Kaskipellontie E ja P sekä Golfintie E) Ja Husolammentie E ja P (korvaavat pysäkit ovat Kasurila E ja P).

Vaikutusten arviointi

Liitteet

4029/2023 Kustannusten yhteenveto 2024-25

4029/2023 Aikataululiite talvi 2024-2025

4029/2023 Vaikutusten ennakkoarviointi - Talviliikenteet 2024 - 2025